

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici številka 28. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.958.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 21. marca 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 35.

Prva izprememba novega zakona o neposrednih davkih.

Minister za finance je predložil vrhovnemu zakonodajnemu svetu predlog zakona o dopolnilnih in izpremembah zakona o neposrednih davkih, s katerim se ta zakon deloma dopolni, deloma pa glede nekaterih trdot ublaži.

V javnost so prodrli o osnutku novega zakona samo nekateri detajli, ki so pa v nekaterih ozirih še pomanjkljivi.

Izpremembe in dopolnila se nanašajo skoro na vse davčne vrste.

a) Zemljiški davek.

Z novim zakonom se določi davčna stopnja za osnovni davek na 12% od katastrskega čistega donosa, ki se s količnikom prilagodi izpremenjenim gospodarskim prilikam. Na zemljiški davek se bo pobiral, kakor na ostale davke, tudi dopolnilni davek po progresivni skali, ki v najvišji izmeri doseže 12% pri Din 25.000.— katastrskega čistega donosa. Katastrski čisti donos do 1000 Din je oproščen dopolnilnega davka. Novi dopolnilni davek je napram davku, določenem v zakonu, precej olajšan.

b) Hišni davek.

Izprememba se tiče kmetovalcev in njihovih delavcev. Po dosedanem zakonu so hiše kmetovalcev oproščene hišnega davka, če stoje v vaseh ali izven okolišja mest, trgov in krajev, proglašeni za javna zdravilišča. To določilo se v novem zakonu toliko izpremeni, da so deležni davčne prostosti za svoje hiše kmetovalci vseh krajev, torej tudi v mestih, trgih itd., ki nimajo preko 5000 prebivalcev. Od ugodnosti so izvzeti ne glede na število prebivalstva kraji, ki so sedež srezkega poglavarja.

Kmetovalci izgube davčno prostost za svoje hiše, v katerih ali sami stanujejo, ali njihovi delavci, ako presegata katastrski čisti donos njihovega zemljišča Din 50.000.—

c) Davek trgovskih potnikov in potujočih agentov.

Potujoči agenti in trgovski potniki, ki niso v službenem razmerju, plačajo iz naslova pridobnine pavšalni znesek Din 1000.—

Po dosedanem zakonu je bilo vprašanje, ali podlega ta davek samoupravnim dokladam, odprto, novi zakon pa izrecno določa, da se na pavšalni davek trgovskih potnikov in potujočih agentov ne smejo pobirati nikake samoupravne doklade.

č) Rentni davek.

Glede davčne dolžnosti je predvsem važna izprememba v obsegu davčne prostosti. Davčna prostost obresti vlog pri poštni hranilnici je razveljavljena, za zadruga pa omejena samo na obresti za naložbe za druge pri zadrugi zvezi.

Po novem zakonu se rentni davek za obresti hranilnih vlog zniža od 8% v splošnem na 6%. Posebno ugodnost pa uživajo zadruga, poštne hranilnice in regulativne hranilnice. Obresti, katere plačujejo zadruga in navedene hranilnice, podlegajo samo 3% rentnemu davku.

Za ostale rentnini zavezane dohodke ostane neizpremenjen 15% davek. Dovoljene pa so nekatere olajšave. Ako obresti od posojila ne presežajo z vsemi stroški vred 12%, se

15% davek zniža na 12%. Dosedaj samo za vdove in osebe pod skrbstvom določena ugodnost, ki obstoji v tem, da se za nje zniža 15% davek na 8%, se z novim zakonom razširi tudi na druge siromašne osebe, za katere se smatrajo v tem primeru vsi oni, katerih celokupni dohodek, podvržen kateremkoli davku, ni večji od Din 10.000.— Poleg tega je na 8% znižani rentni davek enako kakor 6% ali 3% rentni davek od obresti hranilnih vlog oproščen vseh samoupravnih doklad. Samoupravnih doklad je dalje oproščen rentni davek, katerega plačujejo inozemci od obresti, prejetih iz naše države.

Z navedenimi izpremembami so se vsaj deloma upoštevale želje gospodarskih krogov, izražene na anketi, ki se je vršila dne 28. februarja t. l. v Beogradu.

d) Znižanje dopolnilnega davka.

Analogno kakor na zemljiški davek se dopolnilni davek zniža tudi na ostale davčne vrste na 12%. Vsled tega se zniža rentabilitetni pribitek na davek od dobička podjetij, ki jav-

no polagajo račune, v toliko, da znaša v najvišji izmeri samo 12%. To najvišjo izmero doseže pri 10% rentabilite. Zniža se pa tudi uslužbenški davek, ki znaša sedaj v najvišji izmeri 15%, s preureditvijo lestvice tako, da ne bo presegal 12%.

e) Samoupravne doklade.

Z novim zakonom se namerava urediti tudi vprašanje samoupravnih doklad. Brez odobrenja finančnih oblastev smejo samouprave pobirati na neposredne davke doklade in sicer občine do 50%, mesta do 40%, okraji in oblasti do 10%.

Finančne direkcije smejo dovoliti pobiranje občinskih doklad do 60% in mestnih doklad do 50%. Pobiranje doklad preko te izmere sme dovoliti samo generalna direkcija davkov.

f) Preprečitev davčnih utajb in prikrajšanj.

Da prepreči čim uspešnejše vse morebitne davčne utajbe in prikrajšanja, priznava novi zakon organom finančne kontrole polovico kazni, ki si izterja na podlagi njihovih ovadb.

Tečaj za avtogensko varenje in za varilne v Mariboru.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani priredi v Mariboru tečaj za avtogensko varenje in mizarški tečaj za luženje.

Avtogenski tečaj se bo vršil od 22. aprila do 1. maja 1929 v delavnici kovaškega mojstra g. Peklarja v Krčevini. Poučevalo se bo varenje železnih pločevin, profilnega železa, cevi, jeklenih izdelkov, enostavnih in kompliciranih izdelkov iz litega železa, avtomobilskih cilindričnih blokov, štedilniških plošč, varenje bakra in medi v elektrolitnem bakrom, aluminia in drugih kovin. V tečaju bosta poučevala priznana strokovnjaka gg. inž. Fedor Šlajmer in varilni moister Gjuraković od Tovarne za dušik v Rušah, vežbanje pa se bo vršilo v varilni aparati tvrdke Jos. Tschare iz Maribora. V tečaju se sprejemaio predvsem mojstri in pomočniki raznih kovinskih strok (ključavničariji, kovačji, mehaniki, kleparji, instalaterji itd.), vajenci pa le, če so že v zadnjem učnem letu in kolikor bo dopuščal prostor. Mojstri plačajo učnino Din 100.—, pomočniki so prosti.

Mizarški tečaj se bo vršil od 22. do 24. aprila t. l. v dvorani bivše restavracije Anderle v Mariboru. V primeru, da bi bilo število prijaviteljev preveliko, se bo vršil še en tečaj od 25. do 27. aprila. V tem primeru bodo zbornica obvestila poedine prijavitelce, v kateri tečaj so sprejeti. Poučevalo se bo luženje lesa različnih vrst odnošno trdot na najmodernejši metodi. Pouk bo vodil strokovni učitelj g. Jos. Tratnik iz Ljubljane. Mojstri plačajo učnino 50 Din, pomočniki so prosti. Vajenci se bodo privustili k pouku le, če bo prostor in če so že v zadnjem letu učne dobe.

Udeleženci avtogenskega in mizarškega tečaja dobe uradno izpričevalo o rednem obisku.

Zbornica opozarja kovinarske in mizarске obrtnike in pomožne delavce na ta dva strokovna tečaja ter poziva, one, ki bi se želeli teh tečajev udeležiti, da se prijavijo z navedbo točnega naslova najkasneje do 10. aprila t. l. neposredno Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

UDELEŽBA SLOVENIJE NA RAZSTAVI V BARCELONI.

Rok za prijavo udeležbe na mednarodni razstavi v Barceloni se bliža koncu. Vzorcji, slike in drugi razstavni predmeti se morajo zbrati pri Zbornici TOI najkasneje do konca marca t. l. Zato ponovno opozarjamo vse, zlasti lesne interesente, da tega roka ne zamudijo. Prevozne stroške od Ljubljane do Barcelone, stroške za prostor na razstavišču, kakor tudi stroške za vrnitev blaga lastnikom nosi država sama.

TUJSKI PROMET V JUGOSLAVIJI.

V trgovskem ministrtvu so se vršili informacijski razgovori o tujskem prometu v Jugoslaviji in o tozadavnem zakonu, ki ga izdelujejo. O tem je razpravljala tudi posebna konferenca zastopnikov interesiranih oblasti in gospodarskih organizacij. Cilj zakona naj bi bila tvorba temelja za akcijo države in zasebne industrije, predvideno za dobo 10 do 15 let. Tujski promet Jugoslavije naj se dvigne na višino, da bo mogel tekmovali z inozemstvom. V prvi vrsti je potrebna modernizacija hotelske obrti, pomnožitev hotelov, olajšave zanje, izgradba cest. Cene v naših hotelih so zadovoljive. Turistovska društva bodo dobila razne ugodnosti. Po statistiki trgovskega ministrtva se nahaja v Jugoslaviji okoli 100 podjetij za avtobusni promet, ki oskrbujejo 150 do 200 rednih avtobusnih zvez. Tudi avtobusni promet bo treba s primernimi odredbami dvigniti na mednarodno višino. V zadnjih desetih letih je prinesel tujski promet Jugoslaviji ca. 4 milijarde dinarjev.

Pred kratkim smo priobčili članek o avtomobilstvu v Avstriji in o tamošnjem avtobusnem prometu. Veliko je tam državnih avtobusnih črt, ki prometujejo večkrat med posameznimi železniškimi progami in jih vežejo. Železnice same si v svrhu boljšega konkuriranja ustvarjajo nove avtobusne črte, da pritegnejo promet nase. Ni nam treba praviti, kako je to v švici in Nemčiji; govorimo o Avstriji, ki nam je tik pred očmi in od katere se lahko neposredno učimo.

Redni letni občni zbor gremija trgovcev v Ljubljani.

V ponedeljek dne 18. t. m. se je vršil v sejni dvorani Zbornice TOI občni zbor gremija trgovcev v Ljubljani. Zbor je otvoril načelnik veletržec g. Ivan Gregorc. Pred prehodom na dnevni red je pozdravil zastopnika obrtne oblasti tajnika g. Čehuna, zastopnika Zbornice TOI predsednika g. Jelačina ml. ter tajnika gg. Mohoriča in dr. Plessa, zastopnika Zveze trgovskih gremijev g. Jos. J. Kavčiča, zastopnika društva »Trgovski dom«, veletržca g. Ivana Jelačina star., zastopnika gremijalne šole, ravnatelja g. Gruma in zastopnika pomočniškega zbora načelnika g. Zemljiča ter zastopnike našega časopisja. Overovateljem zapisnika je imenoval veletržca gg. Samca in Medveda.

V svojem govoru se predsednik spominja v lanskem letu umrlih članov. Iz nadaljnega njegovega poročila vidimo, da je gremij v prošlem letu pokazal intenzivno delovanje pri vseh važnih vprašanjih našega gospodarstva in komunalne politike. Poudarjal je izrecno, da je v letu 1928 kriza dosegla svoj višek in pokazala na gospodarskem polju zelo občutne posledice. Inozemsko posojilo, od katerega so gospodarski krogi pričakovali, da bo dalo novi polet v gospodarskem življenju, je zaenkrat odpadlo. Izenačenje davkov ne predstavlja še za naše trgovstvo nikake olajšave in pridobitve, ker bodo bremenena z avtonomnimi dokladami celo občutnejša nego dosedaj. Tudi bo povišanje železniških tarif močno vplivalo na ves kupčijski promet. Najtemnejša točka v prošlem letu je bila politična borba, ki se je vodila tako ostro in agresivno, da gospodarstvo ni moglo uspevati. Politične borbe so zanesle tudi v kupčijo nejasnost in negotovost, rezerviranost in neprevidnost in le še povečano mrtvilo je davilo naše gospodarstvo. Vse borbe gospodarskih krogov za izboljšanje so bile v političnem meteuju brezuspešne. Po zgodovinskem 6. januarju, ko je Nj. Vel. kralj Aleksander prijel državno krmilo v roke, pričakujejo gospodarski krogi znatno izboljšanje. Tako vidimo, da prihajajo do veljave naši gospodarski parlamenti, to je Zbornica TOI. Z imenovanjem tajnika I. Mohoriča konzulentom pri oddelku za zunanjo trgovino in trgovsko politiko, se je dalo naši zbornici visoko priznanje. Apelira na navzoče, naj pozabijo kar je bilo in mislijo samo, kaj bodo storili v bodoče za izboljšanje našega gospodarstva. Borba, ki jo vodijo naši gospodarski krogi, je težka. Številni konzultori in poravnava nam daje točno in jasno sliko o težkem stanju naše trgovine. Večina podjetij je bila in je še v najhujšem boju za eksistenco. Mnogo podjetij je v boju padlo in veliki del pa krvavi in vegetira. Pričakovati je še hujših žrtev, ker je plačilna moč konzumenta padla na minimum. Neznosna obrestna mera pritiska z vso silo in prisili marsikateroga trgovca, da omaga. Režijski stroški silno naraščajo, zato je želeli, da merodajni faktorji o teh problemih razmišljajo, da ne propade še to, kar je na solidnih temeljih zgrajeno in težko pridobljeno. Težko breme je poslovni davek, ki se mora čimprej ukiniti. Načelnik govori tudi o mestnem gospodarstvu in želi, da se mestne finance čimprej uredi.

Tudi je ostro žigosal mlačnost onih

Ljubljanskih trgovcev, ki še do danes niso naročniki »Trgovskega lista«, ki je za gospodarske kroge najvažnejše glasilo in pospeševatelj trgovskih interesov. Nato omenja g. predsednik vse akcije, ki jih je gremijalni odbor izvršil v prošlem letu in pride nato na poročilo o zgradbi Trgovskega doma. Raztolmači podrobno historijat in apelira na navzoče, da pokažejo najbolje razumevanje za predlog šolskega odbora in da ljubljansko trgovstvo v čim izdatnejši meri pripomore, da se v trgovskem domu zgradi poslopje za gremijalno šolo in da postavimo tako po 27. letih naše gremijalno šolstvo na lastne noge in pod lastno streho.

Izreka zahvalo g. Ivanu Jelačinu ml. za njegov dosedanji trud. Končno se zahvaljuje generalnemu tajniku g. dr. Windischerju, gg. Mohoriču, dr. Pretnarju in konzulentu Žagarju za njihovo naklonjenost ter g. dr. Plessu kot uredniku »Trgovskega lista« za njegov trud.

Predsednik Zbornice TOI g. Jelačin ml. je v imenu zbornice pozdravil občni zbor. V svojem govoru je naglasil požrtvovalno in vztrajno delo ljubljanskega gremija. Pozival je, naj gremij z isto vnemo tudi v bodoče povsod brani in štiti stanovske interese. Če človek vzame v roke dnevni red današnjega občnega zbora, mu mora biti v posebno zadoščenje, da sta na dnevni red postavljeni dve važni točki, in sicer ustanovitev protovoljne bolniške blagajne samostojnih trgovcev in razprava o gradbenem fondu gremijalne trgovske šole. Ti dve točki sta izredno važni. Bolniška blagajna je za trgovce nujno potrebna. Zbornica TOI je vodila že mnogo borb, da je ohranila Trgovsko bolniško in podporno društvo, ki je bilo ustanovljeno že pred 95 leti. Glede gremijalne šole je predsednik g. Ivan Jelačin ml. poudarjal potrebo, da se ta šola, ki je odlično važna za trgovski naraščaj, izpopolni in reorganizira. Za trgovski naraščaj je potrebna temeljitejša strokovna in druga izobrazba, da bo moglo naše trgovstvo uspešno voditi konkurenčno borbo. V imenu Zbornice TOI pozdravlja akcijo gremija za gradnjo Trgovskega doma.

Poslovodeči podpredsednik Zveze trgovskih gremijev g. Josip J. Kavčič je občni zbor pozdravil v imenu Zveze ter v svojem govoru naglasil potrebo čim večje poglobitve stanovskih organizacij. Vsi gremiji v Sloveniji so se sedaj združili v enotno zvezo, ki od leta do leta v organizacijskem delu napreduje. Poleg zbornice je neobhodno potrebna kot bojovna organizacija tudi Zveza. Smatra za prijetno dolžnost, da pohvalno omeni ljubljanski gremij, ki je vedno vztrajno in odločno sodeloval z Zvezo. Naše organizacije morajo biti borbene, da končno lahko izvojujejo zahteve slovenskega trgovstva. Pozdravlja najtopleje akcijo za zgradbo trgovskega doma. Trgovski dom ne bo samo nudil skupne strehe ljubljanskim trgovcem, marveč tudi ostalim trgovcem v Sloveniji.

Načelnik g. Gregorc se je obema govornikoma najtopleje zahvalil.

(Nadaljevanje v prihodnji številki.)

SCHWAB O GOSPODARSKEM POLOŽAJU.

Ameriški »kralj jekla« Schwab je po povratku iz Evrope izjavil zastopnikom časnikarstva, da je prišel do prepričanja, da je imelo občinstvo najbrž prav, ker je v zadnjih letih v večji meri špekuliralo na borzah. Približno polovico svetovne kupčije izvajajo Zedinjene države in bodo to delale tudi vnaprej. O svoji družbi Bethlehem Steel Corp. je izjavil svoje prepričanje, da se jekleni industriji dobro godi. Naročil je dosti, posebno še pri imenovani družbi, tako da kažejo izgledi na dobro kupčijsko leto. — Schwab je med vodilnimi narodnimi gospodarji Amerike; zadnje tedne se je mudil v Evropi, da študira gospodarski položaj in da izvede večje finančne transakcije.

Za enotnost pisave.

Ena največjih zaprek, ki so na potu izmenjavi duševnih dobrin med nami ter Srbi in Bolgari in eden globokih vzrokov, zakaj še do sedaj ni ustvarjena tista duševna vez, ki naj tvori osnovo našemu kulturnemu in s tem tudi narodnemu ujedinjenju, je nedvomno različnost pisav v naši državi.

Kakor na eni strani velja, da je cirilica pristno slovanska pisava, ki je najbolj po godu značaju jezika pravoslavni Slovanov, tako je pa na drugi strani res tudi to, da je baš ona vzrok, da kulturni in s tem tudi gospodarski, trgovski in ostali stiki med nami niso taki, kot bi si to bilo želeli. Isto velja za oboje Srbov, Bolgarov in Rusov do vseh kulturnih narodov vobče.

V naši državi je to vprašanje zelo aktualno, akoravno se mu doslej ni posvečala skoraj nobena pažnja. Ne samo naša državna uprava, temveč zlasti tudi naša trgovina in industrija trpi zelo vsled te razlike in škoda na narodnem premoženju radi tega gre v sto- in stotisoče letno. Naj se le vpošteva n. pr. ogromna izguba časa in delovne moči, ki je potrebna za reševanje množice važnih v cirilici pisanih rokopisnih aktov, škoda, ki nastaja vsled dvojnega dela pri transkribcijah, raznih zamud in nesporazumov. O tem bi vedel mnogo povedati pač vsak uradnik, ki ima posla s srbskimi uradi in strankami. Gotovo je, da bi se ekspeditivnost uradov zelo povečala, če bi ta razlika padla.

Notranja trgovina v državi ne trpi manj vsled te razlike. Trgovski stiki naših krajev s srbskim ozemljem in obratno so minimalni. Če se vzame, da se 80 do 90 odstotkov vseh trgovskih poslov izvrši pismenim potom in da na direktno detaljno kupčevanje odpade komaj 10 do 20 odstotkov poslovnega prometa, potem je jasno, kolike važnosti je pisava in nje enotnost v trgovini.

Bilančna seja Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

Dne 16. t. m. se je vršila seja upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke, v kateri je bila od upravnega sveta sprejeta bilanca Ljubljanske kreditne banke za 28. poslovno leto. Bilanca obsega poslovanje centrale in 15 podružnic ter izkazuje tudi za minulo leto v vseh oddelkih bančnega poslovanja napredovanje napram predhodnemu letu. Uspeh poslovanja je, upoštevajoč vladajoče gospodarske razmere, prav ugoden. Skupni promet banke presega, neupoštevajoč pri tem promet med letom oddane podružnice v Gorici, izdatni znesek 40 milijard dinarjev. Skupna vsota aktiv kakor tudi pasiv presega vsoto 600 milijonov dinarjev. Od tega zneska odpade na blagajno in valute ca. 22, na menice 102, na vrednostne papirje 15 in na dolžnike 413 milijonov dinarjev, dočim so ostali računi ostali napram predidocemu letu brez večjih izprememb. Med pasivami se je vsota vlog povečala od 268 na 274 milijonov dinarjev in so se zlasti vloge na knjižice dvignile za preko 7 milijonov dinarjev. Ostali upniki presegajo vsoto 245 milijonov dinarjev. V postavkah »vloge« in »upniki« pa seveda niso upoštevane precej izdatne številke oddane podružnice v Gorici ter je dejanski porast teh postavk radi tega napram predidocemu letu še veliko večji, kakor izhaja iz bilance, kar izpričuje neomajano veliko zaupanje v naš najstarejši in največji slovenski bančni zavod, zlasti tudi, ker je razmerje med lastnimi in tujimi sredstvi zelo ugodno (1:7). Kakor dosedaj vedno, je bila tudi v letu 1928 pri Ljubljanski kreditni banki posvečena posebna pažnja največji likvidnosti zavoda. Bilančni uspeh je napram predidocemu letu za ca. 130.000 dinarjev večji ter znaša čisti dobiček 5,345.941-67 dinarjev. Upravni svet je sklenil, predlagati občnemu zboru banke, ki

V kulturnem oziru ni položaj nič boljši. Kdo čita danes brez napora v cirilici pisane liste in knjige, bogato srbsko narodno štivo? Te vrednote so mrtve, saj niti naša inteligenca ne čita rada cirilice, kaj šele naš kmet, naš priprosti človek. Morda bi se hotelo ugovarjati, češ, sedaj se že itak povsod v šolah uče tudi cirilice. Ta ugovor ne drži, ker je gotovo, da bo vsak, ki tudi zna cirilico, segel raje po štivu v latinici, s katero nimo nobenega truda, saj mu je slednja na vsakem koraku po vseh javnih napisih vedno in povsod pred očmi.

In končno: če Slovani in zlasti Jugoslovani ne moremo zlepa doseči izenačenja v jeziku, naj bi vsaj enotna pisava omogočila duševno skupnost, posebno med Hrvati, Srbi in Slovenci, ki je naši državi predvsem tako nujno potrebna, in ki naj tvori začetek in bazo za morebitno jezikovno izenačenje v bodočnosti.

Vprašanje je, za katero pisavo bi se bilo odločiti, je vsekakor rešeno. Ako preudarimo, da so vsi kulturni in napol kulturni narodi sveta priznali latinici primat in da se je zlasti v zadnjem času vse bolj in bolj poslužujejo, potem tudi za nas ne more obstojati več vprašanje, kako se nam je odločiti. V Sovjetski Rusiji obstoja jako močan pokret za izpremembo pisave in za sprejem latinice. Nemci vedno bolj in bolj opuščajo svojo gotiško pisavo in jo nadomeščajo z latinico, oziroma skušajo to staro pisavo modernizirati in prispodobiti latinici. Na Japonskem je pouk latinice obližen in najbolj očitna je tozadevna reforma v Turčiji, kjer se intenzivno dela v pravcu, da se povsod, v javnem in zasebnem življenju uvede raba latinice.

Zato je potrebno, da se končno tudi pri nas zganemo in spoznamo veliko koristnost in praktičnost enotne in sicer latinske pisave, ki je danes last takorekoč že vseh narodov sveta.

se bo vršil 6. aprila t. l., poleg običajnih dotacij izplačilo enake dividende kakor lani, to je Din 9— na delnico ter dodeliti rezervam banke znesek ca. Din 1,300.000—. Uprava banke izraža mnenje, da bo zboljšanje gospodarskih razmer, ki se je pričelo kazati v minullem letu, trajnega značaja ter se bodo gospodarske prilike pri nas čimprej kar najbolj konsolidirale.

ŽITO.

Nedavno so dosegli ameriški pšenični tečaj nenadne skokovite dvige; utemeljevali so jih s tem, da je zmrzal v Zedinjenih državah pridelku zelo škodovala, vsled česar da bo letina prav slaba. Kakor so pa nato doznali, so bila ta poročila tendencijsna in so jih širile najbrž pšenične družbe same, v svrhu opore cen. Ta domneva je tem verjetnejša, ker so denarna sredstva žitnih družb precej izčrpana; v Kanadi so morale družbe dati svojim članom zopetni predujem 12 centov za bušel, skupaj 26 milijonov dolarjev. Tudi če imajo družbe ogromna denarna sredstva na razpolago, so izplačale doslej farmerjem v obliki predujmov take velike denarne zneske, da ni mogoče misliti na nadaljnjo njih plačilno zmoglost v tako velikem obsegu. V danih razmerah oziroma spricho sedanjih ogromnih zalog računju sedaj prej na znižanje žitnih cen kot pa na nadaljnjo naraščanje. Po zadnjih statističnih podatkih je bilo 1. t. m. v U. S. A. v zalogi 152,800.000 bušlov, v Kanadi 85,700.000, skupaj 238 milijonov 500.000. Lani 1. marca je bilo v zalogi 166 milijonov bušlov, letos torej 72,500.000 več. Če pomislimo, da se prične v Evropi v treh do štirih mesecih žetev, moramo označiti te zaloge ob sedanjem roku naravnost za katastrofalno visoke. — Tudi v koruzi se kaže na prekomorskih trgih večje veselje do prodaje; lastniki vedo, da se bodo veli-

kanskih množin, s katerimi razpolagajo, le težko znebili. Vrhu tega se je število prašičev v U. S. A. od lani do letos zmanjšalo za 6%, vsled česar so eksportu na razpolago še večje množine. Nič ni vplivalo poročilo, da bo pridelala Argentina letos 30% manj koruze kot lani.

2½% OBVEZNICE DRŽ. LOTER. RENTE ZA VOJNO ŠKODO (RAT-NO ŠTETO) IN »MERKUR«.

Vse lastnike obveznic 2½% drž. loterijske rente za vojno škodo opominjamo, da glasom čl. 5. zakona o izplačilu vojne škode zastarajo dobitki po preteku enega leta od dneva izžrebanja. Vsled tega naj se vsakdo pravočasno osebno prepriča, ako ni bila morda njegova obveznica pri petem premijskem žrebanju, ki se je vršilo 16. in 21. februarja t. l., izžrebana s kakim dobitkom. V to svrhu opozarjamo na ravnokar izšlo št. 3 lista »Merkur«, ki prinaša po serijah in številkah urejeno celotno premijsko in amortizacijsko žrebanje vojne škode od 1. do vključno 5. žrebanja, t. j. od leta 1925 do 1929.

List »Merkur« je danes neobhodno potrebno glasilo in ga vsled tega priporočamo vsakomur, ki poseduje kakršnekoli pred-, med- in povojno vrednostne papirje in srečke, ker je to prvi in edini strokovni list v naši državi, ki prinaša avtentična poročila o žrebanjih itd. Poleg tega nudi svojim naročnikom brezplačno zavarovanje za znesek Din 10.000— pri Obči zavarovalni d. d. »Sava« za slučaj smrti vsled kake nezgode (sunek, udarec, zbudaj, pritisk, zmečkanje, ugriz, padec, opekline, tudi povzročena po kislinah, strela, udarec po električnem toku, zadušenje po plinu in pari, izvinjenje in izpahjenje).

Interesenti dobe št. 3 brezplačno. Naročilo je priložiti samo znamko za poštnino. Naročnina letno 60 Din. — Naročila sprejema Upravništvo »Merkur«, Ljubljana. Telefon 3052. Račun poštne hranilnice 11.195.

Posledice končane konkurenčne borbe med producenti mineralnega olja.

Dobri časi za konzumente petroleja in bencina so umrli. Večletna petrolejska vojna med Anglijo in Rusijo je končana s sporazumom med ruskimi in angleškimi interesenti. Po strokovnih časopisih posnemamo o tej vojni sledeče podatke: Vodja angleške skupine je znani industrijalec Sir Henry Deberding, ki je pred večimi leti kupil deleže razlaščenih ruskih posestnikov petrolejskih vrelcev in na tej podlagi zahteval od Rusije odškodnino za prejšnje lastnike. Sovjetska vlada je zahtevo po odškodnini zavrnila in ta zavrnitev je dala povod za takozvano petrolejsko vojno med Anglijo in Rusijo. Na zunaj se je kazalo vojno stanje v tem, da angleški koncern ni hotel kupovati in prodajati ruskega petroleja. Spor se je prenesel tudi na politične odnose med Anglijo in Rusijo in je tudi povzročil, da so se v letu 1927. prekinili med obema državama diplomatski trgovski odnosi.

Angleški koncern je bil mnenja, da bo z bojkotom ruskega petroleja prisilil rusko vlado, da bo 5% od izkupila za ruski petrolej plačevala v poseben sklad, iz katerega naj bi se postopoma odškodovali prejšnji lastniki petrolejskih vrelcev. Rusija pa je kljub vsemu pritisku odklanjala angleške zahteve in je izkušala približati se ameriškemu petrolejskemu koncernu, kar se ji je končno tudi posrečilo.

Sporazum z ameriško skupino je na rusko petrolejsko produkcijo ugodno vplival. Produkcija se je izdatno dvignila, ker je ameriški koncern (Standard Oil Company) prodal znatne množine ruskega petroleja in sicer največ v južni Evropi in v Aziji, torej v krajih, kjer bi bil dovoz ameriškega petroleja drag, dočim je dovoz ruskega petroleja razmeroma cenejši.

Tako je nastala med Angleži in Amerikanci neizprosna borba, ki se je kazala v glavnem v razlikah cen. Vsaka obeh skupin je izkušala dobavljati petrolej

Vi zaslužite,

Razpečuje v kraljevini SHS Fran Ksav. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 36

PO SVETU.

Trgovska pogodba med Jugoslavijo in Španijo bo predmet pogajanj v bližnji bodočnosti. Naša vlada je poslala španski vladi izdelan tozadevni osnutek; po odgovoru španske vlade se bodo pričela pogajanja.

Jugoslovenska vžigalična d. d., o kateri smo že poročali, je sedaj ustanovljena. Osnovna glavica 1 milijon dinarjev. Njena naloga je izvedba pogodbe med jugoslovensko državo in švedskim vžigalnim trustom, oziroma prodaje vžigalic.

Srbska banka d. d. v Zagrebu ima osnovno glavico 40.5 mil. dinarjev, 26 milijonov rezerv, 8.7 mil. penzijskega sklada, 419 milijonov vlog, 10 milijonov čistega dobička.

Na Sušaku bo ustanovila Banca Commerciale Italiana podružnico. Gre še za to, ali bo poslovalo novo podjetje kot podružnica te banke ali kot podružnica Hrvatske banke v Zagrebu.

Domači trg stekla in porcelana je v znamenju težkega splošnega gospodarskega položaja. Upajo na spomladansko poživljenje.

Španska banka je znižala obrestno mero od 5% na 5%. Zadnja sprememba se je izvršila 19. decembra 1928, ko je bila obrestna mera zvišana od 5 na 5%.

Novo bančno fuzijo pripravljajo v Ameriki; razpolagala bi s 416 milijoni dolarjev skupnih aktiv.

Zadnja notirana cena bakra je 21% cents. Morda je sedaj, ko je to tiskano, že višja. Začetkoma so dvigali cene po 1/4 centa, sedaj jih redno dvigajo kar po 1/2 centa. Poraba bakra se je po poročilu kartela dvignila v zadnjih petih letih za 40 odstotkov. Cena bakra je sedaj nad ceno aluminija.

Ford hoče zgraditi avtomobilno tovarno tudi na Poljskem in hoče od tam zalagati še obrobne baltske države. Napravili bodo tudi kreditni zavod, ki bo posredoval nakup avtomobilov na obroke.

Prva družba za parno plovbo po Donavi je bila ustanovljena 13. marca 1829. Ker so bili pa izdani dotični privilegiji šele 17. septembra 1830, bo uprava proslavila stoletnico šele v bodočem letu, namesto letos.

Julio Meini, Zagreb, izkazuje za bilančno leto 1928 1,082.000 Din čistega dobička.

Zvišanje avstrijskih železniških tarif je stopilo v veljavo 15. t. m. Znaša povprečno 10 do 14%. Zvišanje blagovnih tarif bo stopilo v veljavo šele 1. maja.

Avstrijske banke izkazujejo za preteklo leto skoraj v vseh bilančnih postavkah zvišanje, le efektna trgovina kaže znake neozdravljive stagnacije. Dividenda je ostala napram lanskem letu pri vseh zavodih nespremenjena in znaša 6 do 8%.

Rumunska kovinska podjetja so se združila v kartel in so si razdelila produkcijo.

Za železniško posojilo v znesku dveh milijonov funtov se pogajajo Grki v Londonu. Gre za železnico Misolungi-Janina, ki bo preko Tesalije dobila priložnost do Soluna in pozneje tudi v Albanijo. Zveza bi bila zelo važna.

Pogajanja o ustanovitvi avstrijskega zavoda za kreditno zavarovanje so že v toliko napredovala, da se je deset največjih zavarovalnic odločilo, da se ta zavod ustanovi. Glavnica je 5 milijonov šilingov.

Novo petrolejsko družbo so ustanovili Amerikanci na Dunaju. Domnevajo, da se nahaja petrolej v raznih krajih Avstrije in ga bodo iskali.

Ruski tobak bodo zamenjali za poljski premog; poljski premogovni industriji so dobili naročilo za 100.000 ton premoga za pristanišči Leningrad in Astrahan in bo Rusija dobavila za zameno ruski tobak za poljsko tobačno režijo.

če imate

MAGGI-^{leve} izdelke za juhe

stalno v zalogi!

Teden na Ljubljanski borzi

Devizno tržišče.

V primeri s prometom predzadnjega tedna (15.205 milj. Din) je bil devizni promet v prošlem tednu nekaj manjši: dosegel je 14.56 milijona dinarjev, od čegar pa je samo Narodna banka dala več kot polovico. Največ prometa je bilo na tokovem in sredinem borznem sestanku, kajti baš na teh dveh borznih dneh je bilo zaključenega za približno sedem in pol milijonov dinarjev deviznega blaga.

Tokrat ni bilo nobenih zaključkov v devizah na Amsterdam, Bruselj in Pariz, dočim je bila malenkostna potreba v devizi na Budimpešto krita s privatnim blagom. Izključno v privatnem blagu je bila zaključena tudi Italija in Dunaj, katerega (razen blagovnega tečaja) Narodna banka še vedno ni dajala. Nekaj privatnega blaga je bilo zaključenega tudi v devizah Curih, Berlin in Praga, nekaj več pa v devizi na London, medtem ko je glavno potrebo v devizi na New York to pot krila privatna ponudba. Nasprotno pa je bila intervencija Narodne banke najbolj potrebna v devizah na London, Prago in Curih, ter deloma na Berlin.

V notacijah ni bilo opaziti nobenih bistvenih izprememb. Curih je ostal neizpremenjen; Berlin, Pariz in New York skoraj istotako, pač pa se je proti koncu tedna znatneje okreplil tečaj devize na Trst. Podobno kot tečaj Bruslja, Budimpešte, Amsterdama in Dunaja, je oslabele tečaj Prage in bil koncem tedna najnižji. Izmed vseh tečajev je še najbolj valoval tečaj devize London, ki je bil v drugi polovici tedna najčvrstejši in je šele zadnji dan za nekaj točk popustil.

Efektno tržišče.

Nobenih zaključkov. Od 12. t. m. dalje notirajo delnice Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo eks kupon 170 dinarjev; pravtako delnice Prve hrvatske štedionice in sicer 850 dinarjev denar, 860 dinarjev pa blago. Ljubljanska kreditna banka notira samo denar po 126 dinarjev.

Sicer brez izprememb in zanimanja.

Lesno tržišče.

V prošlem tednu je bil lesni trg precej živahen. Pojavili so se kupci iz Italije ter iskali smrekove in je love deske paralelne, kakor tudi lahko konične 18 in 24 mm. Povpraševanje je veliko po škoretah in moralih. Produkcija bukovine vedno napreduje. Vsled ugodnega vremena so tudi manjše vodne žage preobložene z delom. Prodalo se je 10 vagonov drv, ter 1 vagon oglja. Pri drvah, posebno pa pri oglju, se še vedno čutijo posledice ostre zime. Oglja se kljub visokim ponudbam ne more dobiti v zadostnih količinah. Tudi za trame se je pokazalo živahno zanimanje. Prodalo se je 3 vagona tramičev filterjev, 5 vagonov tramov in 3 vagona bordonalov. Produkcija tramov je v tej sezoni zelo živahna, vendar posušeno blago se le redko dobi.

Bukovi hlodi se izvažajo v dimenzijah od 3 m dolžine naprej in od 30 cm premera naprej. Zelo ugodno upliva na izvoz bukovih hlodov dejstvo, da je to blago sedaj carine prosto. Prodanih je bilo pretečeni teden 10 vagonov okroglih bukovih hlodov. Iščejo se hrastove podnice, parjena bukovina, testoni ter smrekove in je love deske v vseh dimenzijah.

Blagovno tržišče.

V početku minulega tedna je bilo na inozemskem tržišču opazati čvrsto tendenco, ki je pri pšenici izboljšala

ceno za okroglo tri točke. Koncem tedna pa je cena zopet nekoliko popustila in je tendenca postala mirna.

Na naših žitnih borzah so cene ostale cel teden pri pšenici popolnoma neizpremenjene. Kupčija je bila mrtva, ker niti od strani producentov ni bilo izdatnejših dovozov, niti od strani kupcev večjega interesa za zaključke. Koruza je radi pomanjkanja arg. plata koruze in sev. ameriške Yellow-koruze na ceni pridobila 2 1/2 pare pri kg.

Ječmen, oves in rž so ostali v ceni popolnoma neizpremenjeni.

Moka nularica je na ceni pridobila 2 1/2 pare, črne moke pa so za pet par postale dražje, ker je veliko zanimanje iz pasivnih krajev Bosne, Hercegovine in Dalmacije.

Na naši borzi je bilo zaključeno: 1 vagon moke, 2 vagona Yellow-koruze in 1 vagon pšenice.

Cene so bile sledeče: Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 305 do 307-50.

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava v marcu, plačilo v 30 dneh, Din 305 do 307-50.

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slovenska postaja, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, Din 310 do 312-50.

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slovenska postaja, dobava v maju, plačilo v 30 dneh, Din 315 do 317-50.

Pšenična moka 0/G: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo po prejemu blaga, Din 420 do Din 425.

Amerikanska Yellow-koruzica: zacinjena, slov. postaja, Din 320.

Bačka koruza: času primerno suha, promptna dobava, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, Din 322-50 do 325.

Bačka koruza: času primerno suha, dobava v aprilu, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, Din 330 do 335.

Ječmen baranjski pivovarski: 68-69 kg, Din 345 do 347-50.

Ječmen bački ozimni: 67/68 kg, Din 330 do 332-50.

Oves bački: slov. postaja, navadna voznina, Din 305 do 310.

Ljubljana, 20. marca 1929.

Gabrijel Erzin, poobl. borz. senzal.

Tečaj 20. marca 1929.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22-815
Berlin 1 M	13-50	13-53
Bruselj 1 belga	—	7-91
Budimpešta 1 pengő	—	9-032
Curih 100 fr.	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šiling	7-9905	8-0205
London 1 funt	276-15	276-95
Newyork 1 dolar	56-75	56-95
Paris 100 fr.	221-50	223-50
Praga 100 kron	168-33	169-13
Trst 100 lir	297-20	299-20

Vrednote: Delnice: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica d. d., Celje denar 158 dinarjev; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, denar 127 Din; Prva hrvatska štedionica, Zagreb, denar 850 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana, denar 170 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Zdrž. papirnica Vevče, Gorčane in Medvode d. d., Ljubljana, denar 120 Din; »Stavna družba« g. g., Ljubljana, denar 50 Din; »Sešir«, tovarna klobukov d. d., Skofja Loka, denar 105 Din; Tvarnica za dušik d. d., Ruše, denar 240, blago 250 dinarjev.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I. II., monta 1 m³ Din 260—300; brzjavni drogovci 250 do 280; bordonali merkantilni 320—350; trami merkantilni 260—300; škorete, konične, od 16 cm naprej 600—650; škorete paralelne, od 16 cm naprej 660—700; škorete, podmerne, od 15 cm 500—550; deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 550—600; deske-plohi, par., od 16 cm naprej 580—630. Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobjeni 490—510; deske-plohi, naravni, ostrorobi 750—1000; deske-plohi, parjeni, neobrobjeni 650—900; deske-plohi,

Ponudbe in povpraševanja.

Karl Glass, Eier-, Butter- und Käse-Großhandlung, Wien IX., Berggasse 26, želi stopiti v kupčijske stike s tukajšnjimi izvozniki jajc.

Dr. Konstantin Konstantinović, Zagreb, Medveščak No. 1/II., želi stopiti v trgovske zveze s tukajšnjimi solidnimi izdelovalci dog za sode.

Čorak & drug, Split, veletrgovina kožom, želi stopiti v poslovne zveze s tukajšnjimi tvornicami usnja v svrhu nabave usnja iz govejih, telečjih, ovčjih, kozjih in jagnjetnih kož.

»Jugopazar, importni a exportni společnost s. o. e., Praha II., Národní tř 24, želi stopiti v zvezo s tukajšnjimi tvrdkami, ki bi ji mogle dobaviti več vagonov lanenega semenja; v pošteev pridejo samo prvostarne tvrdke. Fr. Stupica, veletrgovina, Ljubljana:

POGODBA O PRAVNI POMOČI Z AVSTRIJO.

19. t. m. je stopila v veljavo dne 1. maja 1928 v Beogradu podpisana avstrijsko-jugoslovenska pogodba o pravni pomoči, ki zagotavlja obojnimi državljanom enako postopanje pred sodišči in svobodno razpolaganje z njihovim imetjem, ležeči v drugi državi. Obe državi si zagotavljata medsebojno pravno pomoč z enakim postopanjem glede javnih listin, izvršitve sodnih razsodb itd. Pogodba se lahko odpove na šest mesecev.

parjeni, ostrorobi 1000—1250; testoni 500 do 550; tavolete 1200—1250. Hrast: hlodi I. II. 450—700; bordonali 1300—1500; deske-plohi, neobrobjeni, boules 1300—1600; deske-plohi, neobrobjeni, merkantil. 650—1150; deske-plohi, ostrorobi (podnice) 1200—1350; hrizi 1050—1250. Drva: bukova 22—24; hrastova 20—23. Zeleniški pragovi: 260 m, 14x24; hrastovi 50—55. Oglje: bukovo na 100 kg 85—90.

Zito: Pšenica: bačka: 80 kg, 20% primesi, mlev. vozina, sl. post., plačilo v 30 dneh, 305—307.50; bačka, 80 kg, 2% prim., mlev. vozina, sl. post., dobava v marcu, plačilo v 30 dneh, 305—307.50; bačka, 80 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, 310—312.50; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska vozina, slov. postaja, dobava v maju, plačilo v 30 dneh, 315 do 317.50 Din. — Koruza: bačka: žasu primerno suha, promptna dobava, slovenska postaja, plačilo v 30 dneh, 322.50 do 325 Din; bačka: žasu primerno suha, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, od 330 Din do 335 Din. — Ječmen: baranjski, pivovarski, 68/69 kg, 345—347.50; bački, ozimni, 67/68 kg, 330—332.50 Din. — Oves: bački, slovenska postaja, navadna vozina, 305—310. Moka: pšenična Og: nova, fco Ljubljana, pri edjemu celega vagona plačljivo po prejemu blaga 420—425 Din.

Tendencija: les: neizpremenjena; deželni pridelki: neizpremenjena.

Zaključki: les: 6 vagonov; deželni pridelki: — vagonov; drugo: — vagonov.

RAZNO.

Sejmarji iz Slovenije, ki posejajo letne sejme v Zagrebu, naj javijo Zbornici TOI svoje ime z navedbo, koliko prostora potrebujejo, da se jim more ta prostor rezervirati.

Definitivna oficijelna lista loterijske 2½% državne rente za vojno škodo za 5. žrebanje, ki se je vršilo dne 16. in 21. februarja t. l. je interesentom Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled v zbornični pisarni.

Borza dela v Mariboru. Od 10. do 16. t. m. je dela iskalo 109 moških in 57 ženskih, tedaj 166 oseb; 91 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 74 oseb in sicer 26 moških in 48 ženskih, odpotovalo jih je 40, odpadlo pa 100; koncem tedna je ostalo še 660 oseb v evidenci. Od 1. januarja do 16. marca pa je dela iskalo 1497 moških in 752 ženskih, prostih službenih mest je bilo 901, delo je dobilo 337 moških in 382 ženskih, tedaj 719 oseb, odpotovalo jih je 207, odpadlo pa 663.

Pri Borsih dela v Mariboru dobijo delo: 10 hlapcev, 16 viničarjev, 2 livarja, 8 marjarjev, 4 vajenci (čevljarke, fotografske in sedlarske obrti), kakor tudi 11 kmečkih dekel, 1 kmečka gospodinja, 1 viničarka, 7 kuharic, 10 služkinj, 4 sobarice, 2 kuharici k financarjem in orožnikom, 1 kuharica za v grajščino, 1 vzgojiteljica, 1 otroška vrtnarica, 2 boljši gospodinji, 3 postrežnice, 3 natakarike, plačilna natakarike, 1 šivilja za obleko, 1 blagajničarka v trgovino, 1 pisarniška moč lesne stroje, 1 trgovska pomočnica špecerijske stroje, 3 šiviljske vajenke.

Nemška reparacijska ponudba. — V »Echo de Paris« poroča Pertinax: Sedaj ponuja Nemčija po dr. Sobachtu reparacijsko anuiteto 1400 milijonov. A samo vojni dolgovi Francije Zedinjenim drža-

vam znašajo 25 milijard, kar bi dalo na leto pri petodstotnem obrestovanju 1250 milijonov. Zraven pride še 80 milijonov obresti po Dawesovem načrtu. Od Nemčije ponujana vsota bi krila torej komaj obveznosti Francije do Amerike. Prvotna zahteva Francije po 120 milijardah je bila po Dawesovem načrtu potisnjena dol na 60 in pozneje celo na 50 milijard. Sedaj jo hočejo izvedeni znižati kar na 40 milijard. Reparacijske zahteve Velike Britanije znašajo 3800 milijonov, zahteve Jugoslavije 1700, Belgije 1400 milijonov, po 1000 milijonov zahteve Italije, Japonske in Rumunije, skupaj torej razen Francije 9900 milijonov. Italija zahteva 10-odstotno povišanje. Prevladuje mnenje, da bodo morale te države znižati svoje 10-milijardne zahteve za dve milijardi do tri milijarde. Pogajanja bodo še zelo težavna in dolgotrajna.

U. S. Steel Corporation. Letni zaključek tega velikega ameriškega jeklenege koncerna izkazuje za lansko leto 1374 mil. dolarjev prometa proti 1310 milijonov v letu 1927. Čistega dobička je bilo 126 milijonov, leto prej 105 milijonov. — U. S. Steel je z Bethlehem Steel Corp. voditeljica ameriške jeklene industrije; obe podjetji hočeta, kot smo poročali, razširiti svoj delokrog v Evropo in bosta ustanovili tukaj lastne prodajne urade.

Valjni mlin

popolnoma pripravljen za pogon na nafto. Kapaciteta eden in pol vagona dnevno. Skladišče za 80 vagonov blaga. V neposredni bližini železniška postaja in pristanišče na Sušaku. Se prodaja ali odda v najem. Obrniti se je na lastnika: Oktavijan Šepić, veleposesnik, Sušak.

TRŽNA POROČILA.

Tržne cene v Ljubljani dne 15. marca 1929. Govedina: v mesicah po mestu I. vrste Din 18, II. vrste 16; na trgu: 1 kg govejega mesa I. 18, II. 16, III. 12, jezika 17 do 20, vampov 8 do 10, pljuč 6 do 8, jeter 15 do 18, ledic 18 do 20, možganov 20 do 25, loja 5 do 10 Din; 1 kg telečjega mesa I. 20 do 22.50, II. 18 do 20, jeter 25 do 27.50, pljuč 15 do 20 Din; 1 kg prašičjega mesa I. 25, II. 20 do 22, pljuč 10, jeter 15, ledic 25, glave 8 do 10, parkljev 6, slanine trebušne 26 do 27, slanine ribe in sala 28, slanine mešane 25 do 26, slanine domačih prašičev 23 do 25, slanine na debelo 25 do 26, masti 30 do 32, šunke (gnjati) 30 do 35, prekajenega mesa I. 30 do 32.50, II. 25 do 27.50, prekajenih parkljev 8 do 10, prekajene glave 10 do 12, jezika 35 Din; 1 kg koštrunovega mesa 13 do 14, jagnjetine 18 do 20, konjskega mesa I. 8, II. 6 Din; 1 kg

krakovskih klobas 40, debrecinskih 40, hrenovk 30 do 32, safalad 28 do 32, posebnih 32, tlačenk 20, polprekajenih kranjskih 32 do 35, suhih kranjskih 50, prekajene slanine 26 do 30 Din; piščanec majhen 15, kokoš 25 do 30, petelin 30 do 40, domači zajec, manjši 7 Din; 1 kg karpa 25 do 30, ščuke 25 do 30, mreže 15 do 20, pečenke 10 do 15 Din; 1 liter mleka 2.50 do 3, 1 kg surovega masla 40, čajnega 44 do 48, masla 40 do 44, bohinskega sira 34 do 40, sirčka 8 do 10 Din; eno jajce 1.25 do 1.50 Din; 1 liter starega vina 16 do 22, novega 11 do 14, 1 čaša piva 3.50, 1 vrček piva 4.50 do 5, 1 steklenica piva 5.50 do 6; 1 kg belega kruha 5.50, črnega 4.50, rženega 4.50; 1 kg luksuznih jabolk 10, jabolk I. 9, II. 7, III. 5, ena oranža 1 do 2.50, limona 0.75 do 1, 1 kg rožičev 8 do 10, fig 10 do 16, dateljnov 28, mareljnov 52 do 70, orehov 12 do 15, luščenih orehov 36 do 40, suhih češpelj 8 do 12, suhih hrušk 10 Din; 1 kg kave Portoriko 72 do 76, Santos 46 do 48, Rio 32 do 40, pražene kave I. 90 do 100, II. 70 do 80, III. 56 do 60, kristalnega belega sladkorja 15.50 sladkorja v kockah 15, kavne primesi 18, riža I. 10, II. 8 Din; 1 liter namiznega olja 19, jedilnega 17, vinskega kisa 4.50, navadnega kisa 2.50; 1 kg soli morske debele 2.50, kamene mlete 2.75, celega popra 70, mletega 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 52, 1 liter petroleja 7.50, 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luga 3.75, čaja 80 Din; 1 kg moke štev. 0 na debelo 4.15 do 4.20, na drobno 4.75 do 5, štev. 2 na debelo 3.90 do 4, na drobno 4.50 do 4.75, štev. 5 na debelo 3.65 do 3.75, na drobno 4.25 do 4.50, štev. 6 na debelo 3.15, na drobno 3.50 do 4, kaše 5.50 do 6, ješprenja 5 do 6, ješprenjčka 10 do 12, otrobov 2.50, koruzne moke 4 do 4.50, koruznega zdroba 4.50 do 5, pšeničnega zdroba 6 do 7, ajdove moke I. 6 do 8, II. 6, ržene moke 4.50 do 5 Din; 1 q pšenice 305 do 310, rži 300 do 325, ječmena 315 do 330, ovska 305 do 320, prosa 280, nove, sušene koruze 340, ajde 275 do 285, fižola, ribničana 830, prepelničarja 850, leče 1400 do 1600 Din; 50 kg premoga 30, 1 m³ trdih drv 180, mehkih drv 70, 1 q sladkega sena 175, polsladkega sena 150, kislega sena 125, slame 100 Din; 1 kg ajserice 20, endivije 20, merica motovilca 2.50, 1 kg radiča 26, poznega zelja 3 do 6, rdečega zelja 6 do 7, kislega zelja 3.50 do 5, ohrovtja 5 do 6, karfijol 12, kole-rab, podzemljic 1.25 do 1.50, čebule 4 do 5, česna 12 do 15, krompirja 1.50 do 5, repe 1.50 do 1.75, kisle repe 2.50 do 3, korenja 6 do 8, peteršilja 15 do 20, zelenjave za juho 8 do 12 Din.

Mariborski trg dne 16. marca 1929. — 98 slaninarjev je pripeljalo 320 zaklanih svinj na trg, kateri je bil vobče dobro založen in zelo živahen. Cene so bile svinjini Din 15—25, pri domačih mesarjih pa govedina 10—12, teletini 15 do 22.50, ovčjemu mesu 12, klobasam 17 do 40 Din. V mestni mesnici se je govedina prodajala po 9—11 Din za 1 kg. Radi približajočih se velikonočnih praznikov so slaninarji imeli nebroj gnjati na trgu, katere so prodajali po Din 24—28 za 1 kg. — Perutnine in drugih domačih ži-

vali je bilo okoli 600 komadov. Cene so bile piščancem Din 20—35, kokošim pa 35—50, racam, gosem in puranom 70 do 100, domačim zajcem Din 20—40 za komad. — Krompir, selenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Kmetje so pripeljali 5 voz krompirja in čebule v mesto. Cene so bile krompirju Din 1.25—1.75, letošnjemu pa Din 14, solati 10—12 za 1 kg, karfijoli 5—20, artičokam 5 za komad, čebuli 4—5, česnu 14—16, kislemu zelju 4.50—5, kisli repi 2 za 1 kg, limonam 1—1.50, pomarančam 1—2.50 za komad. Cvetlic ni bilo. — Lesena in lončena roba Din 1—100, brezove metle 2.25—5, lesene grablje in vile 5—6.50 za komad. — Seno in slama. V sredo 13. t. m. so kmetje pripeljali 16 voz sena, 8 voz slame, v soboto 16. t. m. pa 19 voz sena in 9 slame na trg. Cene so bile senu 140—175, slami pa 60—75 Din za 100 kg.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. — Gradbeno odelenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. marca t. l. ponudbe glede dobave 2000 komadov držajev za lopate in krampe, 1 stroja za rezanje lepenke, 10.000 komadov spon za prage, 2000 kg tekočega katrana in 200.000 komadov lesenih klincev; do 23. marca t. l. ponudbe glede naprave odprte lope za krajevno skladišče signalne delavnice na postaji Ljubljana gor. kolodvor; do 26. marca t. l. glede dobave 1 strojnega klavira za transmisijski pogon, 1000 kg svinčenega minija, 1000 kg mavca, 46.300 komadov navadnih tirnih žebeljev, 15.000 kilogramov bukovega oglja, 15.000 kg koksa in 160.000 kg portland-cementa. — Saobračajno-komercialno odelenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala. (Splošni pogoji so na vpogled pri omenjenih odelenjih) — Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 27. marca t. l. ponudbe glede dobave baterijskih kompozicij. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 21. marca t. l. ponudbe glede dobave 4500 kilogramov betonskega železa, 200 kg dinamov-žice in tajerjev za kolesa parnih lokomotiv; do 28. marca t. l. glede dobave 1500 komadov pil, usnjenih jermen, ca. 5000 kg železa in 2000 kg strojnega olja. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave sukanca, stekla za petrolejske svetiljke. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave 140 m³ jamskega lesa in gumijastega kabla. — Dne 30. marca t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave 20.000 kg livarskega koksa. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 30. marca t. l. se bo vršila pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave 9700 kg moke. (Pogoji so na vpogled pri omenjeni komandi.)

VELETRGOVINA
A. ŠARABON
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznoversno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznoversno
RUDNINSKO VODO
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

.. Semena ..
kakor:
črno deteljo, lucerno, peso, trave, češki oves, grahoro
i. t. d. nudi najceneje
Fran Pogačnik,
Ljubljana
Dunajska cesta št. 36
Zahtevajte cenik!

Dobro službo
in lepo eksistenco nudi vsakomur naš pletilni stroj s aparatom za vzorčno pletenje, in popolnim brezplačnim poukom, ki ga dobite edino le pri tvrdki
F. KOS
Ljubljana, Židovska ul. 8.

Kvalitativno najboljšo
nogavice volnene in flor, rokavice, triko perilo, vestje, puloverje, žepne robce, naramnice, kravate, ovratnike, srajce, razno čipke in vezanine, kompletne potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike
edino le pri
JOS. PETELINCU, Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Na veliko! Telefon 2915. Na malo!

H. SUTTNER
- LJUBLJANA -
Ure, zlatnine in srebrnine
Lastna protokollirana tovarna v Švic

Naročajte in širite „TRGOVSKI LIST!“

TISKARNA
MERKUR
TRG-IND. D. D.
LJUBLJANA
Gregorčičeva ul. 23. Tel. 2552
se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. Knjigoveška dela izvršuje v LASTNI KNJIGOVEZNICI